

TEMA: RAZVOJ HRVATSKOGA JEZIKA od 16. do 20. stoljeća

ODGOJNO-OBRAZOVNI ISHODI

Nakon učenja o razvoju hrvatskoga jezika od 16. do 20. stoljeća moći ćeš:

- opisati najvažnije dokumente značajne za razvoj hrvatskoga jezika od 16. do 20. stoljeća
- imenovati pojedince koji su pomogli razvoju hrvatskoga jezika
- objašnjavati važnost Ljudevita Gaja za razvoj hrvatskoga jezika

REZULTATI UČENJA

Udžbeničku jedinicu svladao/svladala si ako na kraju svih aktivnosti objaviš svoj uradak na interaktivnoj ploči (Padlet) - **dvominutno izlaganje o razvoju hrvatskoga jezika od 16. do 20. stoljeća** i vrednuješ nečije izlaganje prema navedenim kriterijima.

OPIS AKTIVNOSTI

1. aktivnost – Ponovi

Ponovi početke hrvatske pismenosti i odgovori na pitanja.

Pogledaj videoizlaganje na poveznici dobro prouči lentu vremena:

<https://www.youtube.com/watch?v=d3ZDr6sB5z4&t=6s>

Na kojim je pismima tekla hrvatska pismenost? Koji su najpoznatiji spomenici hrvatske pismenosti od prvih početaka do pojave tiska? Opiši Bašćansku ploču i objasni njezin značaj za razvoj hrvatske pismenosti. Kako se zove prva hrvatska inkunabula?

POVIJEST HRVATSKOGA JEZIKA

Godina	Dokument / Spomenik	Opis
852.	TRPIMIROV NATPIS	najstariji spomenik pisan latinicom i latinskim jezikom
888.	BRANIMIROV NATPIS	jedan od najstarijih sačuvanih spomenika naše pismenosti – latinski jezik i latinica
1100.	BAŠĆANSKA PLOČA	POVIJESNI DOKUMENT – spominje se ime kralja Zvonimira PRAVNI DOKUMENT – darovnica
1250.	POVALJSKA LISTINA	najstariji rukopisni spomenik pisan hrvatskom ćirilicom ili bosančicom
1288.	VINODOLSKI ZAKONIK	najstariji glagoljski, rukom pisani, zakonski spomenik
1347.	ŠIBENSKA MOLITVA	
1483.	MISAL PO ZAKONU RIMSKOGA DVORA	prva hrvatska tiskana knjiga

Aktivnost se smatra završenom kada poslušáš videoizlaganje o počecima hrvatske pismenosti i odgovoriš na pitanja.

2. aktivnost – Nauči

Pogledaj videoizlaganje na poveznici i odgovori na pitanja. Odgovore napiši u bilježnicu.

<https://www.youtube.com/watch?v=EzKPLAi0Z8U>

Kako se razvijao hrvatski jezik u 16. stoljeću?

Zašto je važna Marulićeva Judita?

Tko je autor i kako se zove prvi hrvatski rječnik?

Tko je autor i kako se zove prva hrvatska gramatika?

Tko su istaknuti predstavnici ozaljskog književno-jezičnog kruga?

Koje su programske težnje željeli ostvariti ilirci?

Zbog čega je važno djelo Ljudevita Gaja Kratka osnova horvatsko-slavenskog pravopisanja?

Opiši svojim riječima doprinos Ljudevita Gaja razvoju hrvatskoga jezika.

Kada su stvoreni uvjeti za zajednički književni jezik?

Aktivnost se smatra završenom kad pogledáš videoizlaganje i odgovoriš na pitanja u bilježnicu.

3. aktivnost – Ponovi

Odigraj digitalne igre na poveznicama:

Spoji pojmove:

<https://wordwall.net/hr/resource/219381/spomenici-hrvatske-pismenosti>

Riješi križaljku:

<https://learningapps.org/watch?v=pfwog2ccn19>

Aktivnost se smatra završenom kad odigraš sve digitalne igre bez pogreške.

4. aktivnost – Dvominutno izlaganje

Snimi dvominutno izlaganje o hrvatskom jeziku u razdoblju od 16. do 20. stoljeća.

Svojim riječima opiši događaje, osobe i dokumente značajne za razvoj hrvatskoga jezika u tom razdoblju. U zaključnoj rečenici izreci zašto je važno učiti hrvatski standardni jezik.

Aktivnost se smatra završenom kad objaviš svoj uradak na interaktivnoj ploči i kad nečiji uradak vrednuješ prema navedenim kriterijima (u kometar upiši svoje ime i broj bodova).

PADLET PLOČA: <https://padlet.com/Elkica/x42l15g1r7qht5qr>

DVOMINUTNO IZLAGANJE – Razvoj hrvatskoga jezika

rubrika za vrednovanje

	0 – neostvareno	1 – djelomično	2 – u potpunosti	BODOVI
TEKST IZLAGANJA	– tekst izlaganja nije sažet i ne proizlazi iz bilježaka i sažetka	– tekst je izlaganja djelomično sažet, uočavaju se dijelovi izlaganja koji su suvišni	– tekst je izlaganja sažet i proizlazi iz bilježaka i sažetka	/2
	– tekst izlaganja nije točan	– tekst je izlaganja točan, no uočavaju se sitne pogreške	– tekst je izlaganja točan	/2
	– ne navodi primjere	– navodi primjere, ali ih je premalo	– navodi primjere za sve što govori	/2
IZLAGANJE	– ne poznaje temu o kojoj govori, nije zanimljiv za slušanje	– poznaje temu, ali često zastajkuje, iziskuje napor slušatelja pri slušanju	– odlično poznaje temu o kojoj govori, ugodno ga je slušati	/2
	– govori pretiho ili preglasno	– intonacija promjenjiva	– govori primjerenom intonacijom, glasno, jasno i razgovijetno	/2
	– rečenice su vrlo kratke, nisu cjelovite, ne naglašava važno	– jasno oblikuje rečenice bez posebnog naglašavanja	– jasno oblikuje rečenice, naglašava važno	/2
VRIJEME IZLAGANJA	– izlaganje je prekratko ili predugačko	– izlaganje odstupa vrlo malo od zadanoga vremena	– izlaganje je u zadanom vremenu (+/- 10%)	/2

UPUTE!

Svoj govor možeš odmah snimiti u Padletu (ODABERI VOICE) ili snimiti video u kojem izlažeš (FILM). Vidi objašnjenja na slici!

Tvoja učiteljica Hrvatskog jezika Elena Kovačić,
učitelj mentor